

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์และการอภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาพัฒนาการด้านภาษาของเด็กอายุ 3 ปีแรกและการส่งเสริมพัฒนาการเด็กด้านภาษาของผู้ดูแล กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กอายุแรกเกิดถึง 3 ปี ที่อยู่ในสถานรับเลี้ยงเด็กเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ ตั้งแต่เดือนสิงหาคม ถึงเดือนตุลาคม พ.ศ. 2546 จำนวน 75 ราย ผู้ดูแลเด็กที่บ้านจำนวน 75 ราย ผู้ดูแลเด็กที่สถานรับเลี้ยงเด็กจำนวน 28 ราย คอบแบบสัมภาษณ์จำนวน 75 ชุด ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย โดยแบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ส่วนที่ 2 ข้อมูลพัฒนาการด้านภาษาเด็กอายุ 3 ปีแรกที่อยู่ในสถานรับเลี้ยงเด็ก

ส่วนที่ 3 ข้อมูลการส่งเสริมพัฒนาการด้านภาษาเด็กอายุ 3 ปีแรก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1.1 ข้อมูลทั่วไปของเด็ก

ตาราง 1 จำนวน ร้อยละของเด็ก จำแนกตามข้อมูลทั่วไป ($n = 75$)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	33	44.0
หญิง	42	56.0
อายุ		
0-6 เดือน	15	20.0
> 6-12 เดือน	15	20.0
> 12-18 เดือน	15	20.0
> 18-24 เดือน	15	20.0
> 24-36 เดือน	15	20.0
ลำดับที่การเกิด		
1	49	65.7
2	24	32.0
3	2	2.3
จำนวนพี่น้อง		
ลูกคนเดียว	49	65.7
2-3 คน	26	34.3

ตาราง 1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
ระยะเวลาที่อยู่ในสถานรับเลี้ยงเด็ก		
1-3 เดือน	31	41.3
> 3-6 เดือน	17	22.7
> 6-9 เดือน	9	12.0
> 9-12 เดือน	8	10.7
> 12 เดือน	10	13.3

จากตาราง 1 เด็กกลุ่มตัวอย่างในมากกว่าครึ่งหนึ่งเป็นเด็กผู้หญิง (ร้อยละ 56.0) ส่วนใหญ่เกิดเป็นบุตรลำดับที่ 1 (ร้อยละ 65.7) และเป็นลูกคนเดียวของครอบครัว (ร้อยละ 65.7) ระยะเวลาที่เข้ามาอยู่ในสถานรับเลี้ยงเด็กนาน 1-3 เดือน มีจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 41.3) รองลงมาคือ 3-6 เดือน (ร้อยละ 22.7) และน้อยที่สุดอยู่ยาวนาน 9-12 เดือน (ร้อยละ 10.7)

1.2 ข้อมูลทั่วไปของผู้ดูแลเด็กที่บ้าน

ตาราง 2 จำนวน ร้อยละของผู้ดูแลที่บ้าน จำแนกตามข้อมูลทั่วไป (n = 75)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
ความสัมพันธ์กับเด็ก		
บิดา	17	22.7
มารดา	48	64.0
พี่สาว	1	1.3
ญาติผู้ใหญ่	7	9.3
พี่เลี้ยง	2	2.7
อายุ		
10-20 ปี	3	4.0
> 20-30 ปี	22	29.3
> 30-40 ปี	36	48.0
> 40-50 ปี	11	14.7
> 50 ปี	3	4.0
ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า	8	10.7
มัธยมศึกษา	12	16.0
อนุปริญญาตรี	16	21.3
ปริญญาตรี	32	42.7
สูงกว่าปริญญาตรี	7	9.3

ตาราง 2 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
อาชีพ		
ไม่มี	6	8.0
รับราชการ	24	32.0
รัฐวิสาหกิจ	2	2.7
เอกชน	18	24.0
อื่นๆ (รับจ้าง ธุรกิจและค้าขาย)	25	33.3
รายได้เฉลี่ย (ต่อเดือน)		
ไม่มีรายได้	5	6.7
≤ 1,000	1	1.3
> 1,000-2,000	3	4.0
> 3,000-4,000	6	8.0
> 4,000-5,000	10	13.3
> 5,000	50	66.7
จำนวนเด็กที่อยู่ในความดูแล		
1-2 คน	74	98.7
3-4 คน	1	1.3

ตาราง 2 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
อายุเด็กที่อยู่ในความดูแล		
0-6 เดือน	15	20.0
> 6-12 เดือน	15	20.0
> 12-18 เดือน	15	20.0
> 18-24 เดือน	15	20.0
> 24-36 เดือน	15	20.0
ระยะเวลาที่ให้การดูแลเด็ก		
ดูแลตั้งแต่เกิด	68	90.7
ไม่ได้ดูแลตั้งแต่เกิด	7	9.3
ระยะเวลาที่ให้การดูแลเด็ก ในแต่ละวัน		
5-8 ชั่วโมง	6	8.0
> 8-16 ชั่วโมง	69	92.0
ประสบการณ์การดูแลเด็ก (ก่อนที่จะดูแลเด็กกลุ่มตัวอย่าง)		
ไม่มี	29	38.7
มี	46	61.3

ตาราง 2 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
การได้รับความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการเด็ก		
ไม่เคย	13	17.3
เคย	62	82.7

จากตาราง 2 กลุ่มตัวอย่างผู้ดูแลที่บ้านส่วนใหญ่เป็นมารดาของเด็ก (ร้อยละ 64.0) ซึ่งร้อยละ 48.0 มีอายุระหว่าง 30-40 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 42.7) ประมาณ 1 ใน 3 มีอาชีพรับราชการ (ร้อยละ 32.0) และประกอบอาชีพอื่นๆ เช่น ธุรกิจส่วนตัว ค้าขาย และรับจ้างเป็นต้น (ร้อยละ 33.3) ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 5,000 บาท (ร้อยละ 66.7) เกือบทั้งหมดมีเด็กที่อยู่ในความดูแล 1-2 คน (ร้อยละ 98.7) และให้การดูแลเด็กตั้งแต่เกิด (ร้อยละ 90.7) ส่วนใหญ่ดูแลเด็กโดยเฉลี่ยวันละ 8-16 ชั่วโมง (ร้อยละ 92.0) และมากกว่าครึ่งหนึ่งของผู้ดูแลที่บ้านจะมีประสบการณ์การดูแลเด็กมาก่อน (ร้อยละ 61.3) และเคยได้รับความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการและการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก (ร้อยละ 82.7)

1.3 ข้อมูลทั่วไปของผู้ดูแลที่สถานรับเลี้ยงเด็ก

ตาราง 3 จำนวน ร้อยละของผู้ดูแลที่สถานรับเลี้ยงเด็ก จำแนกตามข้อมูลทั่วไป ($n = 28$)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	5	17.9
มัธยมศึกษา	12	42.9
อนุปริญญา	4	14.2
ปริญญาตรี	7	25.0
จำนวนเด็กที่อยู่ในความดูแล ในแต่ละวัน		
1-5 คน	8	28.6
6-10 คน	15	53.6
11-15 คน	5	17.8
อายุเด็กที่อยู่ในความดูแล		
แรกเกิด - 1 ปี	7	25.0
> 1-2 ปี	3	10.8
> 2-3 ปี	5	17.8
แรกเกิด - 3 ปี	13	46.4

ตาราง 3 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
ระยะเวลาการปฏิบัติงาน		
≤ 1 ปี	4	14.2
> 1-3 ปี	9	32.2
> 3-6 ปี	5	17.8
> 6 ปี	10	35.8
ประสบการณ์การดูแลเด็ก (ก่อนทำงานในสถานรับเลี้ยงเด็ก)		
ไม่มี	12	42.9
มี	16	57.1
การได้รับการอบรมเกี่ยวกับพัฒนาการเด็ก		
ไม่เคยได้รับ	18	64.2
เคยได้รับ	10	35.8
การได้รับการอบรมเกี่ยวกับการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก		
ไม่เคยได้รับ	21	75.0
เคยได้รับ	7	25.0

จากตาราง 3 ผู้ดูแลที่สถานรับเลี้ยงเด็กจบการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษามากที่สุด (ร้อยละ 42.9) มากกว่าครึ่งหนึ่งของผู้ดูแลปฏิบัติงานดูแลเด็กเป็นกลุ่ม 6-10 คน (ร้อยละ 53.6) โดยเด็กที่อยู่ในความดูแลส่วนใหญ่จะมีอายุคละกันคืออยู่ในช่วงอายุแรกเกิด -3 ปี (ร้อยละ 46.4) ประมาณ 1 ใน 3 ของผู้ดูแลทั้งหมดมีประสบการณ์การปฏิบัติงานนานกว่า 6 ปี (ร้อยละ 35.8) และรองลงมา มีประสบการณ์การปฏิบัติงานอยู่ในช่วง 1-3 ปี (ร้อยละ 32.2) มากกว่าครึ่งหนึ่งมีประสบการณ์การดูแลเด็กมาก่อน (ร้อยละ 57.1) แต่ส่วนใหญ่ไม่เคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับพัฒนาการเด็ก (ร้อยละ 64.2) และการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก (ร้อยละ 75.0)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ส่วนที่ 2 ข้อมูลพัฒนาการด้านภาษาเด็กอายุ 3 ปีแรก ที่อยู่ในสถานรับเลี้ยงเด็ก

2.1 ข้อมูลพัฒนาการด้านความเข้าใจภาษา

ตาราง 4 จำนวน ร้อยละของเด็กอายุ 3 ปีแรกที่อยู่ในสถานรับเลี้ยงเด็ก จำแนกตามอายุและผลการประเมินพัฒนาการด้านความเข้าใจภาษา (n = 75)

อายุ	จำนวน (n)	ผลการประเมินพัฒนาการด้านความเข้าใจภาษา	
		ปกติ n (%)	ล่าช้า n (%)
อายุแรกเกิด – 6 เดือน	15	15 (100)	0
อายุมากกว่า 6-12 เดือน	15	13 (86.7)	2 (13.3)
อายุมากกว่า 12-18 เดือน	15	8 (53.3)	7 (46.7)
อายุมากกว่า 18-24 เดือน	15	8 (53.3)	7 (46.7)
อายุมากกว่า 24-36 เดือน	15	7 (46.7)	8 (53.3)
รวม	75	51 (68.0)	24 (32.0)

จากตาราง 4 การประเมินพัฒนาการด้านความเข้าใจภาษาเด็กอายุ 3 ปีแรก ที่อยู่ในสถานรับเลี้ยงเด็กจำแนกเป็น 5 ช่วงอายุ โดยแต่ละช่วงอายุมีเด็กจำนวน 15 คนเท่าๆ กัน พบว่าเด็กอายุแรกเกิด – 6 เดือน ทุกคนมีพัฒนาการด้านความเข้าใจภาษาอยู่ในเกณฑ์ปกติ (ร้อยละ 100) รองลงไป ได้แก่ อายุ 6-12 เดือน (ร้อยละ 86.7) อายุ 12-18 เดือน (ร้อยละ 53.3) อายุ 18-24 เดือน (ร้อยละ 53.3) และอายุ 24-36 เดือน (ร้อยละ 46.7) ตามลำดับ

2.2 ข้อมูลพัฒนาการด้านการใช้ภาษา

ตาราง 5 จำนวน ร้อยละของเด็กอายุ 3 ปีแรก ที่อยู่ในสถานรับเลี้ยงเด็ก จำแนกตามอายุและผลการประเมินพัฒนาการด้านการใช้ภาษา (n = 75)

อายุ	จำนวน (n)	ผลการประเมินพัฒนาการด้านการใช้ภาษา	
		ปกติ n (%)	ล่าช้า n (%)
อายุแรกเกิด – 6 เดือน	15	12 (80.0)	3 (20.0)
อายุมากกว่า 6-12 เดือน	15	11 (73.3)	4 (26.7)
อายุมากกว่า 12-18 เดือน	15	6 (40.0)	9 (60.0)
อายุมากกว่า 18-24 เดือน	15	6 (40.0)	9 (60.0)
อายุมากกว่า 24-36 เดือน	15	7 (46.7)	8 (53.3)
รวม	75	42 (56.0)	33 (44.0)

จากตาราง 5 การประเมินพัฒนาการด้านการใช้ภาษาเด็กอายุ 3 ปีแรก ที่อยู่ในสถานรับเลี้ยงเด็กจำนวนทั้งหมด 75 ราย จำแนกเป็น 5 ช่วงอายุ โดยแต่ละช่วงอายุมีเด็กจำนวน 15 คนเท่าๆ กัน พบว่าเด็กอายุแรกเกิด – 6 เดือนเกือบทั้งหมดมีพัฒนาการด้านการใช้ภาษาอยู่ในเกณฑ์ปกติ (ร้อยละ 80.0) รองลงไป ได้แก่ อายุ 6-12 เดือน (ร้อยละ 73.3) อายุ 24-36 เดือน (ร้อยละ 46.7) อายุ 12-18 เดือน (ร้อยละ 40.0) และอายุ 18-24 เดือน (ร้อยละ 40.0) ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

ส่วนที่ 3 การส่งเสริมพัฒนาการด้านภาษาเด็กอายุ 3 ปีแรก ของผู้ดูแล

3.1 ข้อมูลการส่งเสริมพัฒนาการด้านภาษาเด็กอายุ 3 ปีแรก ของผู้ดูแลที่บ้าน

ตาราง 6 จำนวน ร้อยละของผู้ดูแลที่บ้านจำแนกตามระดับคะแนนการส่งเสริมพัฒนาการด้านภาษา และช่วงอายุเด็ก ($n = 75$)

คะแนนการส่งเสริมพัฒนาการด้านภาษา	จำนวน	ร้อยละ
อายุแรกเกิด – 6 เดือน ($n = 15$)		
ระดับสูง (46-69 คะแนน)	15	100
$\bar{x} = 55.40$, $SD = 5.99$, range = 46-64 คะแนน		
อายุมากกว่า 6 – 12 เดือน ($n = 15$)		
ระดับปานกลาง (29-57 คะแนน)	5	33.3
ระดับสูง (58-87 คะแนน)	10	66.7
$\bar{x} = 59.80$, $SD = 8.57$, range = 44-72 คะแนน		
อายุมากกว่า 12 – 18 เดือน ($n = 15$)		
ระดับต่ำ (0-16 คะแนน)	1	6.7
ระดับปานกลาง (17-33 คะแนน)	5	33.3
ระดับสูง (34-51 คะแนน)	9	60.0
$\bar{x} = 35.53$, $SD = 10.22$, range = 13-51 คะแนน		

All rights reserved

ตาราง 6 (ต่อ)

คะแนนการส่งเสริมพัฒนาการด้านภาษา	จำนวน	ร้อยละ
อายุมากกว่า 18 -24 เดือน (n = 15)		
ระดับปานกลาง (15-29 คะแนน)	8	53.3
ระดับสูง (30-45 คะแนน)	7	46.7
$\bar{x} = 29, SD = 6.43, range = 15-39$ คะแนน		
อายุมากกว่า 24 -36 เดือน (n = 15)		
ระดับปานกลาง (13-25 คะแนน)	8	53.3
ระดับสูง (26-39 คะแนน)	7	46.7
$\bar{x} = 25, SD = 7.38, range = 14-38$ คะแนน		

จากตาราง 6 พบว่าผู้ดูแลที่บ้านส่วนใหญ่มีคะแนนการส่งเสริมพัฒนาการเด็กด้านภาษาในระดับสูง ใน 3 ช่วงอายุ ได้แก่ อายุแรกเกิด – 6 เดือน (ร้อยละ 100) อายุ 6 – 12 เดือน (ร้อยละ 66.7) และอายุ 12 – 18 เดือน (ร้อยละ 60.0) ตามลำดับ รองลงมาได้แก่ระดับปานกลางใน 2 ช่วงอายุ ได้แก่ อายุ 18 – 24 เดือน (ร้อยละ 53.3) และอายุ 24 – 36 เดือน (ร้อยละ 53.3) ส่วนระดับต่ำนั้นไม่พบในช่วงอายุใดเลย

3.2 การส่งเสริมพัฒนาการด้านความเข้าใจภาษาเด็กอายุ 3 ปีแรกของผู้ดูแลที่บ้าน

ตาราง 7 จำนวน ร้อยละของผู้ดูแลที่บ้านจำแนกตามระดับคะแนนการส่งเสริมพัฒนาการด้านความเข้าใจภาษาและช่วงอายุเด็ก ($n = 75$)

คะแนนการส่งเสริมพัฒนาการด้านความเข้าใจภาษา	จำนวน	ร้อยละ
อายุแรกเกิด – 6 เดือน ($n = 15$)		
ระดับสูง (16-24 คะแนน)	15	100
$\bar{x} = 21.40$, $SD = 2.67$, $range = 16-24$ คะแนน		
อายุมากกว่า 6 – 12 เดือน ($n = 15$)		
ระดับต่ำ (0-12 คะแนน)	1	6.7
ระดับปานกลาง (13-25 คะแนน)	5	33.3
ระดับสูง (26-39 คะแนน)	9	60.0
$\bar{x} = 26.07$, $SD = 7.27$, $range = 10-36$ คะแนน		
อายุมากกว่า 12 – 18 เดือน ($n = 15$)		
ระดับต่ำ (0-5 คะแนน)	1	6.7
ระดับปานกลาง (6-11 คะแนน)	5	33.3
ระดับสูง (12-18 คะแนน)	9	60.0
$\bar{x} = 12.53$, $SD = 4.72$, $range = 4-18$ คะแนน		

Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ตาราง 7 (ต่อ)

คะแนนการส่งเสริมพัฒนาการด้านความเข้าใจภาษา	จำนวน	ร้อยละ
อายุมากกว่า 18 -24 เดือน (n = 15)		
ระดับต่ำ (0-5 คะแนน)	3	20.0
ระดับปานกลาง (6-11 คะแนน)	6	40.0
ระดับสูง (12-18 คะแนน)	6	40.0
$\bar{x} = 10.00, SD = 4.36, \text{range} = 3-18$ คะแนน		
อายุมากกว่า 24 -36 เดือน (n = 15)		
ระดับต่ำ (0-4 คะแนน)	2	13.3
ระดับปานกลาง (5-9 คะแนน)	8	53.3
ระดับสูง (10-15 คะแนน)	5	33.3
$\bar{x} = 8.07, SD = 3.63, \text{range} = 3-15$ คะแนน		

จากตาราง 7 พบว่าผู้ดูแลที่บ้านมีคะแนนการส่งเสริมพัฒนาการด้านความเข้าใจภาษาเด็กอายุ 3 ปีแรก ในระดับสูงเกือบทุกช่วงอายุ โดยเฉพาะอายุแรกเกิด – 6 เดือน พบว่าผู้ดูแลที่บ้านทุกคนส่งเสริมพัฒนาการด้านความเข้าใจภาษาเด็กในระดับสูง (ร้อยละ 100.0) และในช่วงอายุ 18-24 เดือน มีคะแนนการส่งเสริมพัฒนาการด้านความเข้าใจภาษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลางและสูงจำนวนเท่าๆ กัน (ร้อยละ 40) มีเพียงช่วงอายุเดียวคือ อายุ 24-36 เดือน มีคะแนนการส่งเสริมพัฒนาการด้านความเข้าใจภาษาเกินกว่าครึ่งอยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 53.3)

3.3 ข้อมูลการส่งเสริมพัฒนาการด้านการใช้ภาษาเด็กอายุ 3 ปีแรกของผู้ดูแลที่บ้าน

ตาราง 8 จำนวน ร้อยละของผู้ดูแลที่บ้านจำแนกตามระดับคะแนนการส่งเสริมพัฒนาการด้านการใช้ภาษาและช่วงอายุเด็ก ($n = 75$)

คะแนนการส่งเสริมพัฒนาการด้านการใช้ภาษา	จำนวน	ร้อยละ
อายุแรกเกิด – 6 เดือน ($n = 15$)		
ระดับปานกลาง (15-29 คะแนน)	3	20.0
ระดับสูง (30-48 คะแนน)	12	80.0
$\bar{x} = 34.00$, $SD = 5.78$, $range = 22-40$ คะแนน		
อายุมากกว่า 6 – 12 เดือน ($n = 15$)		
ระดับปานกลาง (16-31 คะแนน)	6	40.0
ระดับสูง (32-48 คะแนน)	9	60.0
$\bar{x} = 33.73$, $SD = 8.14$, $range = 22-48$ คะแนน		
อายุมากกว่า 12 – 18 เดือน ($n = 15$)		
ระดับต่ำ (0-10 คะแนน)	2	13.3
ระดับปานกลาง (11-21 คะแนน)	3	20.0
ระดับสูง (22-33 คะแนน)	10	66.7
$\bar{x} = 23.00$, $SD = 9.06$, $range = 4-33$ คะแนน		

All rights reserved

ตาราง 8 (ต่อ)

คะแนนการส่งเสริมพัฒนาการด้านการใช้ภาษา	จำนวน	ร้อยละ
อายุมากกว่า 18-24 เดือน (n = 15)		
ระดับต่ำ (0-8 คะแนน)	1	6.7
ระดับปานกลาง (9-17 คะแนน)	3	20.0
ระดับสูง (18-27 คะแนน)	11	73.3
$\bar{x} = 19.00, SD = 5.22, range = 6-25$ คะแนน		
อายุมากกว่า 24-36 เดือน (n = 15)		
ระดับปานกลาง (8-15 คะแนน)	7	46.7
ระดับสูง (16-24 คะแนน)	8	53.3
$\bar{x} = 16.93, SD = 5.51, range = 10-24$ คะแนน		

จากตาราง 8 พบว่าโดยส่วนใหญ่ผู้ดูแลที่บ้านมีคะแนนการส่งเสริมพัฒนาการด้านการใช้ภาษาเด็กอายุ 3 ปีแรก ในระดับสูงในทุกช่วงอายุดังนี้ อายุแรกเกิด- 6 เดือน (ร้อยละ 80.0) อายุ 6-12 เดือน (ร้อยละ 60.0) อายุ 12-18 เดือน (ร้อยละ 66.7) อายุ 18-24 เดือน (ร้อยละ 73.3) และ อายุ 24-36 เดือน (ร้อยละ 53.3) ตามลำดับ

3.4 ข้อมูลการส่งเสริมพัฒนาการด้านภาษาเด็กอายุ 3 ปีแรกของผู้ดูแลที่สถานรับเลี้ยงเด็ก

ตาราง 9 จำนวน ร้อยละของผู้ดูแลที่สถานรับเลี้ยงเด็ก จำแนกตามระดับคะแนนกาส่งเสริมพัฒนาการด้านภาษาและช่วงอายุเด็ก ($n = 75$)

คะแนนการส่งเสริมพัฒนาการด้านภาษา	จำนวน	ร้อยละ
อายุแรกเกิด – 6 เดือน ($n = 15$)		
ระดับต่ำ (0-15 คะแนน)	7	46.7
ระดับปานกลาง (16-31 คะแนน)	8	53.3
$\bar{x} = 16.13$, $SD = 3.98$, range = 9-22 คะแนน		
อายุมากกว่า 6 – 12 เดือน ($n = 15$)		
ระดับต่ำ (0-20 คะแนน)	13	86.7
ระดับปานกลาง (21-41 คะแนน)	2	13.3
$\bar{x} = 17.67$, $SD = 5.37$, range = 12-34 คะแนน		
อายุมากกว่า 12 – 18 เดือน ($n = 15$)		
ระดับต่ำ (0-13 คะแนน)	5	33.3
ระดับปานกลาง (14-27 คะแนน)	10	66.7
$\bar{x} = 15.33$, $SD = 3.35$, range = 13-21 คะแนน		

ตาราง 9 (ต่อ)

คะแนนการส่งเสริมพัฒนาการด้านภาษา	จำนวน	ร้อยละ
อายุมากกว่า 18 -24 เดือน (n=15)		
ระดับต่ำ (0-13 คะแนน)	9	60.0
ระดับปานกลาง (13-25 คะแนน)	6	40.0
\bar{x} =12.00, SD=4.75, range= 2-19 คะแนน		
อายุมากกว่า 24 -36 เดือน (n=15)		
ระดับต่ำ (0-12 คะแนน)	9	60.0
ระดับปานกลาง (13-25 คะแนน)	6	40.0
\bar{x} = 12.27, SD=2.55, range=9-19 คะแนน		

จากตาราง 9 พบว่าผู้ดูแลที่สถานรับเลี้ยงเด็กส่วนใหญ่มีคะแนนการส่งเสริมพัฒนาการด้านภาษาในระดับต่ำใน 3 ช่วงอายุ ได้แก่ อายุ 6 – 12 เดือน (ร้อยละ 86.7) อายุ 18 – 24 เดือน (ร้อยละ 60.0) และอายุ 24 –36 เดือน (ร้อยละ 60.0) ตามลำดับ มีคะแนนระดับปานกลางใน 2 ช่วงอายุ ได้แก่ อายุแรกเกิด – 6 เดือน (ร้อยละ 53.3) และอายุ 12 – 18 เดือน (ร้อยละ 66.7) ตามลำดับ และไม่พบคะแนนระดับสูงในช่วงอายุใดเลย

3.5 การส่งเสริมพัฒนาการด้านความเข้าใจภาษาเด็กอายุ 3 ปีแรก ของผู้ดูแลที่สถานรับเลี้ยงเด็ก

ตาราง 10 จำนวน ร้อยละของผู้ดูแลที่สถานรับเลี้ยงเด็ก จำแนกตามระดับคะแนนการส่งเสริมพัฒนาการด้านความเข้าใจภาษาและช่วงอายุเด็ก ($n = 75$)

คะแนนการส่งเสริมพัฒนาการด้านความเข้าใจภาษา	จำนวน	ร้อยละ
อายุแรกเกิด – 6 เดือน ($n = 15$)		
ระดับต่ำ (0-7 คะแนน)	3	20.0
ระดับปานกลาง (8-15 คะแนน)	11	73.3
ระดับสูง (16-24 คะแนน)	1	6.7
$\bar{x} = 9.33, SD = 3.20, range = 5-18$ คะแนน		
อายุมากกว่า 6 – 12 เดือน ($n = 15$)		
ระดับต่ำ (0-12 คะแนน)	13	86.7
ระดับปานกลาง (13-25 คะแนน)	2	13.3
$\bar{x} = 9.73, SD = 3.61, range = 5-20$ คะแนน		
อายุมากกว่า 12 – 18 เดือน ($n = 15$)		
ระดับต่ำ (0-5 คะแนน)	3	20.0
ระดับปานกลาง (6-11 คะแนน)	11	73.3
ระดับสูง (12-18 คะแนน)	1	6.7
$\bar{x} = 7.73, SD = 2.69, range = 2-12$ คะแนน		

ตาราง 10 (ต่อ)

คะแนนการส่งเสริมพัฒนาการด้านความเข้าใจภาษา	จำนวน	ร้อยละ
อายุมากกว่า 18 -24 เดือน (n = 15)		
ระดับต่ำ (0-4 คะแนน)	7	46.7
ระดับปานกลาง (5-9 คะแนน)	8	53.3
$\bar{x} = 4.00, SD = 1.65, range = 0-6$ คะแนน		
อายุมากกว่า 24 -36 เดือน (n = 15)		
ระดับต่ำ (0-4 คะแนน)	9	60.0
ระดับปานกลาง (5-9 คะแนน)	6	40.0
$\bar{x} = 3.87, SD = 1.41, range = 1-6$ คะแนน		

จากตาราง 10 พบว่าผู้ดูแลที่สถานรับเลี้ยงโดยส่วนใหญ่เด็กมีคะแนนการส่งเสริมพัฒนาการเด็กด้านความเข้าใจภาษา ในระดับปานกลางใน 3 ช่วงอายุ ได้แก่ อายุแรกเกิด – 6 เดือน (ร้อยละ 73.3) อายุ 12-18 เดือน (ร้อยละ 73.3) และอายุ 18-24 เดือน (ร้อยละ 53.3) ตามลำดับ มีเพียง 2 ช่วงอายุ ที่คะแนนการส่งเสริมพัฒนาการด้านความเข้าใจภาษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำ ได้แก่ อายุ 6-12 เดือน (ร้อยละ 86.7) และอายุ 24-36 เดือน (ร้อยละ 60.0) ตามลำดับ

3.6 การส่งเสริมพัฒนาการด้านการใช้ภาษาเด็กอายุ 3 ปีแรกของผู้ดูแลที่สถานรับเลี้ยงเด็ก

ตาราง 11 จำนวน ร้อยละของผู้ดูแลที่สถานรับเลี้ยงเด็ก จำแนกตามระดับคะแนนการส่งเสริมพัฒนาการด้านการใช้ภาษาและช่วงอายุเด็ก ($n = 75$)

คะแนนการส่งเสริมพัฒนาการด้านการใช้ภาษา	จำนวน	ร้อยละ
อายุแรกเกิด – 6 เดือน ($n = 15$)		
ระดับต่ำ (0-14 คะแนน)	5	33.3
ระดับปานกลาง (15-29 คะแนน)	10	66.7
$\bar{x} = 17.13$, $SD = 5.05$, $range = 9-29$ คะแนน		
อายุมากกว่า 6 – 12 เดือน ($n = 15$)		
ระดับต่ำ (0-15 คะแนน)	5	33.3
ระดับปานกลาง (16-31 คะแนน)	10	66.7
$\bar{x} = 18.80$, $SD = 5.14$, $range =$ คะแนน		
อายุมากกว่า 12 – 18 เดือน ($n = 15$)		
ระดับต่ำ (0-10 คะแนน)	9	60.0
ระดับปานกลาง (11-21 คะแนน)	6	40.0
$\bar{x} = 11.07$, $SD = 2.74$, $range = 7-17$ คะแนน		

ตาราง 11 (ต่อ)

คะแนนการส่งเสริมพัฒนาการด้านการใช้ภาษา	จำนวน	ร้อยละ
อายุมากกว่า 18 -24 เดือน (n = 15)		
ระดับต่ำ (0-8 คะแนน)	7	46.7
ระดับปานกลาง (9-17 คะแนน)	8	53.3
$\bar{x} = 8.00$, $SD = 3.72$, $range = 2-14$ คะแนน		
อายุมากกว่า 24 -36 เดือน (n = 15)		
ระดับต่ำ (0-7 คะแนน)	5	33.3
ระดับปานกลาง (8-15 คะแนน)	10	66.7
$\bar{x} = 8.40$, $SD = 2.26$, $range = 4-13$ คะแนน		

จากตาราง 11 พบว่าโดยส่วนใหญ่ผู้ดูแลที่สถานรับเลี้ยงเด็กมีคะแนนการส่งเสริมพัฒนาการด้านการใช้ภาษาเด็กอายุ 3 ปีแรก ในระดับปานกลางใน 4 ช่วงอายุ ได้แก่ อายุแรกเกิด – 6 เดือน (ร้อยละ 66.7) อายุ 6-12 เดือน (ร้อยละ 66.7) อายุ 18-24 เดือน (ร้อยละ 53.3) และอายุ 24-36 เดือน (ร้อยละ 66.7) รองลงมาคือคะแนนในระดับต่ำในช่วงอายุ 12-18 เดือน (ร้อยละ 60.0) และไม่พบคะแนนระดับสูงในช่วงอายุใดเลย

การอภิปรายผล

การศึกษาพัฒนาการด้านภาษาของเด็กอายุ 3 ปีแรกและการส่งเสริมพัฒนาการเด็กด้านภาษาของผู้ดูแล ผู้วิจัยขออภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 : เพื่อศึกษาพัฒนาการด้านภาษาของเด็กอายุ 3 ปีแรก

ผลการศึกษาพบว่า เด็กอายุ 3 ปีแรกส่วนใหญ่มีพัฒนาการด้านความเข้าใจภาษาและการใช้ภาษาอยู่ในเกณฑ์ปกติ และร้อยละของเด็กมีพัฒนาการด้านความเข้าใจภาษาและการใช้ภาษาลดลงเมื่อเด็กมีอายุเพิ่มขึ้น (ตาราง 4 และ 5) กล่าวคือเด็กอายุแรกเกิด – 6 เดือน ทุกคนมีพัฒนาการด้านความเข้าใจภาษาอยู่ในเกณฑ์ปกติ (ร้อยละ 100) และส่วนใหญ่มีพัฒนาการด้านการใช้ภาษาอยู่ในเกณฑ์ปกติ (ร้อยละ 80.0) เด็กอายุ 6-12 เดือน ส่วนใหญ่มีพัฒนาการด้านความเข้าใจภาษาและพัฒนาการด้านการใช้ภาษาอยู่ในเกณฑ์ปกติ (ร้อยละ 86.7 และร้อยละ 73.3 ตามลำดับ) เด็กอายุ 12-18 เดือนและเด็กอายุ 18-24 เดือน จำนวนมากกว่าครึ่งมีพัฒนาการด้านความเข้าใจภาษาอยู่ในเกณฑ์ปกติ (ร้อยละ 53.3) เท่ากัน และจำนวนไม่ถึงครึ่งมีพัฒนาการด้านการใช้ภาษาอยู่ในเกณฑ์ปกติ (ร้อยละ 40.0) เท่ากัน เด็กอายุ 24-36 เดือน จำนวนไม่ถึงครึ่งมีพัฒนาการด้านความเข้าใจภาษาและพัฒนาการด้านการใช้ภาษาอยู่ในเกณฑ์ปกติ (ร้อยละ 46.7) เท่ากัน

เด็กกลุ่มตัวอย่างมีพัฒนาการด้านความเข้าใจภาษาในระดับปกติ (ร้อยละ 68.0) มากกว่าเด็กที่มีพัฒนาการด้านการใช้ภาษาในระดับปกติ (ร้อยละ 56) (ตาราง 4 และ 5) ทั้งนี้อาจเป็นผลเนื่องมาจากพัฒนาการด้านความเข้าใจภาษาเริ่มก่อนพัฒนาการด้านการใช้ภาษา จึงพัฒนาเข้าสู่วุฒิภาวะได้เร็วกว่า แต่อย่างไรก็ตามถือว่าเด็กเกินครึ่งมีพัฒนาการทั้ง 2 ด้านอยู่ในเกณฑ์ปกติ ซึ่งอาจเนื่องจากเด็กส่วนใหญ่เป็นบุตรคนแรก (ร้อยละ 65.7) (ตาราง 1) และเป็นบุตรคนเดียว ซึ่ง จงพัฒนารุมาคม (2538) กล่าวว่าเด็กที่อยู่ในครอบครัวที่มีบุตรน้อยมักมีพัฒนาการด้านภาษาคือดีกว่าครอบครัวที่มีบุตรหลายคน เนื่องจากผู้ดูแลมีเวลาให้แก่เด็กเต็มที่ โดยไม่ต้องแบ่งเวลาในการพูดสำหรับเด็กแต่ละคน และ สายชล บุญวิสุทธิานนท์ (2543) พบว่าการที่เด็กเป็นบุตรคนแรกหรือคนเดียวของครอบครัวจะทำให้เด็กได้รับการส่งเสริมพัฒนาการด้านภาษาอย่างเต็มที่ ประกอบกับในการสัมภาษณ์ผู้ดูแลที่บ้านส่วนใหญ่เป็นมารดา (ร้อยละ 64.0) (ตาราง 1) เกือบครึ่งของผู้ดูแลที่บ้าน (ร้อยละ 42.7) จบการศึกษาระดับปริญญาตรีและมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 5,000 บาท ผู้ดูแลที่บ้านส่วนใหญ่ (ร้อยละ 61.3) มีประสบการณ์ในการดูแลเด็กมาก่อนและเคยได้รับความรู้เกี่ยวกับ

พัฒนาการเด็ก (ร้อยละ 82.7) ทำให้มีความรู้และมีเวลาเอาใจใส่ในการกระตุ้นพัฒนาการด้านภาษาได้ค่อนข้างดี

เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ร้อยละ 68.0 ของเด็กอายุ 3 ปีแรกมีพัฒนาการด้านความเข้าใจภาษาอยู่ในเกณฑ์ปกติ และร้อยละ 56.0 ของเด็กอายุ 3 ปีแรก มีพัฒนาการด้านการใช้ภาษาอยู่ในเกณฑ์ปกติ (ตาราง 4 และ 5) จะเห็นได้ว่าจำนวนเด็กที่มีพัฒนาการด้านความเข้าใจภาษาอยู่ในเกณฑ์ปกติมีจำนวนมากกว่าเด็กที่มีพัฒนาการด้านการใช้ภาษาปกติ เนื่องจากก่อนที่เด็กจะพูดได้ เด็กต้องเข้าใจสัญลักษณ์และเข้าใจความหมายของคำก่อนที่ใช้เป็นคำพูด (สุวดี ศรีเลนวัติ, 2534) ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ เบทส์ และคณะ (Bates, et. al.,1982) ว่า ก่อนที่ทารกจะพูดเป็นคำที่มีความหมายได้ทารกต้องมีความเข้าใจในความหมายของคำก่อน ซึ่งการเข้าใจความหมายของคำในเด็กจะสัมพันธ์กับสิ่งที่เด็กได้ยินและมองเห็น กลุ่มตัวอย่างอายุ 3 ปีแรกที่ศึกษาได้ผ่านการเลือกแบบเฉพาะเจาะจงว่าไม่มีปัญหาด้านการได้ยินและการมองเห็น ซึ่งเป็นปัจจัยส่งเสริมพัฒนาการด้านภาษาจึงทำให้เด็กมีพัฒนาการด้านความเข้าใจภาษาอยู่ในเกณฑ์ปกติ (ร้อยละ 68.8) ซึ่งมากกว่าพัฒนาการด้านการใช้ภาษา (ร้อยละ 53.3) เนื่องจากความสามารถในการใช้ภาษาของเด็กจะค่อย ๆ พัฒนาตามมาจากความสามารถในความเข้าใจภาษา ซึ่งมีความสัมพันธ์และต่อเนื่องกัน ความสามารถในการใช้ภาษาของเด็กจะต้องผ่านการฝึกฝนเรียนรู้ที่จะเปล่งเสียงและรู้จักใช้ความสัมพันธ์ระหว่างความหมายและคำพูดให้ถูกต้อง (Berk, 1998)

การที่เด็กวัยแรกเกิด - 12 เดือนเกือบทั้งหมด มีพัฒนาการด้านความเข้าใจภาษาและการใช้ภาษาอยู่ในเกณฑ์ปกติ (ตาราง 4 และ 5) แต่เมื่ออายุ 12-18 เดือนอายุ 18-24 เดือนและอายุ 24-36 เดือน เด็กประมาณครึ่งหนึ่งเท่านั้นที่มีพัฒนาการด้านความเข้าใจภาษาอยู่ในเกณฑ์ปกติ (ร้อยละ 53.3 ร้อยละ 53.3 และ ร้อยละ 46.7 ตามลำดับ) (ตาราง 4) และไม่ถึงครึ่งหนึ่งที่มีพัฒนาการด้านการใช้ภาษาอยู่ในเกณฑ์ปกติ (ร้อยละ 40.0 ร้อยละ 40.0 และ ร้อยละ 46.7 ตามลำดับ) (ตาราง 5) ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับบี (Bee, 1992) ว่า การแสดงออกทางการสื่อสารของเด็กในระยะก่อนที่จะพูดคำที่มีความหมาย (prelinguistic) ซึ่งอยู่ช่วงขวบปีแรก มีพัฒนาการเป็นลำดับขั้นไม่ขึ้นอยู่กับผู้ดูแล การสื่อสารของเด็กจะเป็นแบบไม่ใช้เสียง (nonverbal) ได้แก่ การมอง สบตา และการยิ้ม เป็นต้น การรับรู้และเข้าใจภาษาของเด็กสัมพันธ์กับสิ่งที่เด็ก ได้ยินและมองเห็น ซึ่งสอดคล้องทฤษฎีสภาวะติดตัวแต่กำเนิดของ ชอมสกี (Chomsky, 1988) ว่า การแสดงออกทางภาษาของเด็กเป็นสิ่งที่บริสุทธิ์และเกิดขึ้นเองตั้งแต่เกิด แต่พอเด็กอายุ 12 เดือน พัฒนาการด้านภาษาของเด็กจะเริ่มพูดคำศัพท์เพียงคำเดียวเพื่อสื่อความหมายแทนการใช้ท่าทาง และสามารถทำตามคำสั่งง่าย ๆ ได้ เช่น บ๊าย บาย หรือชี้รูปภาพ (Kelly & Sally, 1999) จะเห็นได้ว่าความสามารถทางภาษาของเด็กเมื่ออายุ 12 เดือนขึ้นไป จะขึ้นอยู่กับ การได้รับการส่งเสริมจาก สิ่งแวดล้อมหรือผู้ดูแลนั่นเอง ซึ่ง

สอดคล้องกับทฤษฎีการรับรู้ของ สกินเนอร์ (Skinner, 1957) ที่กล่าวว่า การเสริมแรงจะทำให้เด็ก รู้จักเลือกใช้คำและพัฒนาการทางภาษาเป็นผลที่เกิดจากการใช้ภาษา การเลี้ยงและประสบการณ์ที่เด็กได้รับจะส่งผลต่อระดับพัฒนาการด้านภาษาของเด็กด้วย ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่าพ่อเด็กกลุ่มตัวอย่างเข้าสู่ระยะเริ่มมีการใช้ภาษาพูด (early linguistic) ซึ่งอยู่ช่วงอายุ 12-36 เดือน เด็กได้รับการกระตุ้นเสริมแรงจากสิ่งแวดล้อมหรือผู้ดูแลไม่เพียงพอ ซึ่งผู้ดูแลของกลุ่มตัวอย่างมี 2 กลุ่ม ได้แก่ ผู้ดูแลที่บ้านและผู้ดูแลที่สถานรับเลี้ยงเด็ก จากการศึกษาจะเห็นได้ว่าผู้ที่ทำหน้าที่ดูแลเด็กเป็นส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มผู้ดูแลที่สถานรับเลี้ยงเด็ก เนื่องจากเด็กใช้ชีวิตอยู่ในสถานรับเลี้ยงเด็กสัปดาห์ละ 5 วัน วันละ 8 ชั่วโมง และเป็นเวลาที่เด็กมีความพร้อมในการเรียนรู้ แต่ผลการศึกษาพบว่าผู้ดูแลที่สถานรับเลี้ยงเด็กมีคะแนนการส่งเสริมพัฒนาการเด็กด้านภาษาในระดับต่ำในเกือบทุกช่วงอายุ อาจส่งผลให้เด็กมีพัฒนาการด้านภาษาล้าช้าได้ แม้ว่าผู้ดูแลเด็กที่บ้านเกือบทั้งหมดจะมีคะแนนส่งเสริมพัฒนาการเด็กด้านภาษาในระดับสูงในเกือบทุกช่วงอายุ แต่ระยะเวลา ปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับผู้ดูแลที่บ้านจะมีน้อย และเวลาส่วนใหญ่ตรงกับช่วงการพักผ่อนของเด็กกับผู้ดูแลที่บ้าน จึงเป็นผลทำให้เด็กไม่ได้รับการส่งเสริมพัฒนาการด้านภาษาอย่างเพียงพอ

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 : เพื่อศึกษาการส่งเสริมพัฒนาการด้านภาษาเด็กอายุ 3 ปีแรก ของผู้ดูแลที่บ้าน

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ดูแลที่บ้านมีคะแนนการส่งเสริมพัฒนาการเด็กด้านภาษาในระดับสูง ใน 3 ช่วงอายุ ได้แก่ อายุแรกเกิด – 6 เดือน (ร้อยละ 100) อายุ 6 – 12 เดือน (ร้อยละ 66.7) และอายุ 12 – 18 เดือน (ร้อยละ 60.0) ตามลำดับ ระดับปานกลางใน 2 ช่วงอายุ ได้แก่ อายุ 18 – 24 เดือน (ร้อยละ 53.3) และอายุ 24 – 36 เดือน (ร้อยละ 53.3) ส่วนระดับต่ำนั้นไม่พบในช่วงอายุใดเลย เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ผู้ดูแลที่บ้านส่วนใหญ่มีคะแนนการส่งเสริมพัฒนาการด้านความเข้าใจภาษาในระดับสูงใน 4 ช่วงอายุ ได้แก่ อายุแรกเกิด – 6 เดือน (ร้อยละ 100) อายุ 6-12 เดือน (ร้อยละ 60.0) อายุ 12-18 เดือน (ร้อยละ 60.0) และอายุ 18-24 เดือน (ร้อยละ 40.0) ตามลำดับ และส่วนใหญ่มีคะแนนการส่งเสริมพัฒนาการด้านการใช้ภาษาในระดับสูงในทุกช่วงอายุ ซึ่งคะแนนการส่งเสริมพัฒนาการเด็กด้านภาษาของผู้ดูแลที่บ้านค่อนข้างสอดคล้องกับระดับพัฒนาการของเด็ก

การที่ผู้ดูแลเด็กที่บ้านส่วนใหญ่ให้การส่งเสริมพัฒนาการด้านภาษาแก่เด็กในระดับสูง นอกจากการมีบุตรคนแรกและคนเดียวของครอบครัวจึงได้รับการเอาใจใส่อย่างเต็มที่ซึ่งอาจเป็นผลมาจาก ร้อยละ 42.7 ของผู้ดูแลที่บ้านจบการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 32.0 มีอาชีพรับราชการ

และร้อยละ 66.7 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 5,000 บาท แสดงว่าผู้ดูแลส่วนใหญ่มีการศึกษาและฐานะอยู่ในระดับดี ซึ่งสอดคล้องกับค่ากล่าวของ กัลยา สุตะบุตร และ เรือนแก้ว กนกพงศ์ศักดิ์ (2536) ที่ว่า บุตรที่มาจากมารดาที่มีการศึกษาดำอาชีพไม่มั่นคงและมีรายได้น้อยจะทำให้การเลี้ยงดูไม่ดีเท่าที่ควร และส่งผลให้เด็กขาดการกระตุ้นและมีพัฒนาการด้านภาษาไม่เป็นไปตามวัย ค่ากล่าวนี้แสดงนัยให้เห็นว่า ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้ของมารดา น่าจะส่งผลถึงประสิทธิภาพในการเลี้ยงดูบุตร สัมพันธ์กับค่ากล่าวของ โรว์ จากอบสันและเอควิน (Rowe, Jacobson & Edwin, 1999) ที่ว่า เด็กที่พ่อแม่มีการศึกษาสูงจะสามารถเรียนรู้คำศัพท์ได้มากกว่ากลุ่มที่พ่อแม่มีการศึกษาดำ เนื่องจากพ่อแม่เป็นสิ่งแวดล้อมหนึ่งที่ส่งผลต่อการเรียนรู้คำศัพท์ของเด็ก ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สายชล บุญวิสุทธิานนท์ (2543) พบว่า มารดาส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการส่งเสริมพัฒนาการด้านภาษาของบุตร ในระดับสูงมีฐานะในระดับที่เพียงพอและเหลือเก็บ

การที่เด็กอายุแรกเกิด - 6 เดือนได้รับการส่งเสริมพัฒนาการด้านภาษาจากผู้ดูแลที่บ้านในระดับสูง (ร้อยละ 100.0) (ตาราง 6) โดยเฉพาะด้านความเข้าใจภาษา (ร้อยละ 100.0) (ตาราง 7) เนื่องจากกิจกรรมการส่งเสริมพัฒนาการด้านความเข้าใจภาษาในเด็กวัยนี้ เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมการได้ยินและการมองเห็นของเด็ก กิจกรรมการส่งเสริมพัฒนาการด้านความเข้าใจภาษาที่ผู้ดูแลปฏิบัติบ่อยที่สุด ได้แก่ เรียกชื่อเด็กจากด้านข้างของตัวเด็ก (ร้อยละ 93.3) รองลงไป ได้แก่ จัดหาของเล่นที่มีเสียงให้เด็กเล่น (ร้อยละ 86.7) พูดคุยกับเด็กพร้อมแสดงสีหน้าต่างๆ เพื่อดึงดูดความสนใจ (ร้อยละ 86.7) และเรียกชื่อเด็กจากด้านหน้าระยะห่างจากตัวเด็ก 6-8 นิ้ว (ร้อยละ 86.7) (ภาคผนวก ตาราง 12) ผู้ดูแลกล่าวว่ากิจกรรมเหล่านี้เป็นกิจกรรมง่าย ๆ สามารถปฏิบัติได้ขณะมีกิจกรรมทั่วไปกับเด็ก เช่น ขณะป้อนนมหรือขณะอาบน้ำ ไม่สิ้นเปลืองเวลาหรืออุปกรณ์มาก และผู้ดูแลส่วนใหญ่เคยได้รับความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการเด็ก (ร้อยละ 82.7) (ตาราง 2) จึงพอทราบแนวทางในการส่งเสริมพัฒนาการด้านภาษาแก่เด็ก เป็นผลให้เด็กวัยนี้ได้รับการส่งเสริมด้านภาษาจากผู้ดูแลที่บ้านในระดับสูง

การที่เด็กอายุ 6-12 เดือนได้รับการส่งเสริมพัฒนาการด้านภาษาจากผู้ดูแลที่บ้านในระดับสูง (ร้อยละ 60.0) (ตาราง 6) ทั้งด้านความเข้าใจภาษา (ร้อยละ 60.0) (ตาราง 7) และด้านการใช้ภาษา (ร้อยละ 60.0) (ตาราง 8) เนื่องจากกิจกรรมการส่งเสริมพัฒนาการด้านภาษาในเด็กวัยนี้ส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมการเลียนเสียงและแสดงท่าทางของเด็ก กิจกรรมการส่งเสริมพัฒนาการด้านความเข้าใจภาษาที่ผู้ดูแลปฏิบัติบ่อยที่สุด ได้แก่ ออกคำสั่งแล้วทำท่าทางประกอบ (ร้อยละ 80.0) และสอนให้เรียกชื่อบุคคลในบ้าน (ร้อยละ 73.3) (ภาคผนวก ตาราง 12) ส่วนกิจกรรมการส่งเสริมพัฒนาการด้านการใช้ภาษาที่ผู้ดูแลปฏิบัติบ่อยที่สุด ได้แก่ เรียกชื่อเด็กทุกครั้งที่มีกิจกรรมกับ

เด็ก (ร้อยละ 100.0) และพูดคุยกับเด็กทุกครั้งที่มีกิจกรรมกับเด็ก (ร้อยละ 93.3) เนื่องจากเด็กส่วนใหญ่เป็นบุตรคนเดียวของครอบครัว (ร้อยละ 65.7) (ตาราง 1) ผู้ดูแลที่บ้านจึงมีเวลาในการส่งเสริมด้านภาษาให้แก่เด็กมาก โดยเฉพาะด้านการพูดคุยกับเด็ก ประกอบกับกิจกรรมส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมง่ายๆ สามารถปฏิบัติได้ขณะมีกิจกรรมทั่วไปกับเด็ก เน้นให้เด็กเข้าใจภาษาพูด ส่งเสริมการตอบสนองของเด็ก จึงเป็นผลให้เด็กวัยนี้ได้รับการส่งเสริมด้านภาษาจากผู้ดูแลที่บ้านในระดับสูง

การที่เด็กอายุ 12-18 เดือนได้รับการส่งเสริมพัฒนาการด้านภาษาจากผู้ดูแลที่บ้านในระดับสูง (ร้อยละ 60.0) (ตาราง 6) โดยเฉพาะด้านการใช้ภาษา (ร้อยละ 66.7) (ตาราง 8) เนื่องจากกิจกรรมการส่งเสริมพัฒนาการด้านภาษาในเด็กวัยนี้เน้นการสอน เพื่อให้เด็กมีความเข้าใจและสามารถใช้คำที่มีความหมายได้มากขึ้น กิจกรรมการส่งเสริมพัฒนาการด้านการใช้ภาษาที่ผู้ดูแลปฏิบัติบ่อยที่สุด ได้แก่ สอนให้เด็กพูดคำว่า สวัสดี และ บ๊าย บาย พร้อมทำท่าประกอบ (ร้อยละ 80.0) (ภาคผนวก ตาราง 13) สอนให้เรียกชื่อสมาชิกในบ้าน (ร้อยละ 66.7) (ภาคผนวก ตาราง 13) สอนให้พูดคำสั้นๆ ในเหตุการณ์จริง (ร้อยละ 66.7) (ภาคผนวก ตาราง 13) และสอนให้ชี้ คว้าของพร้อมเปล่งเสียง (ร้อยละ 66.7) (ภาคผนวก ตาราง 13) เนื่องจากเด็กส่วนใหญ่เป็นบุตรคนเดียวของครอบครัว (ร้อยละ 65.7) (ตาราง 1) ผู้ดูแลที่บ้านจึงมีเวลาในการส่งเสริมด้านภาษาให้แก่เด็กมาก โดยเฉพาะด้านการสอน ประกอบกับกิจกรรมส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมง่ายๆ สามารถปฏิบัติได้ในชีวิตประจำวันและเหมาะสมกับขนบธรรมเนียมไทย เช่น การสวัสดี บ๊ายบาย เป็นต้น จึงเป็นผลให้เด็กวัยนี้ได้รับการส่งเสริมด้านภาษาจากผู้ดูแลที่บ้านในระดับสูง

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 : เพื่อศึกษาการส่งเสริมพัฒนาการด้านภาษาเด็กอายุ 3 ปีแรก ของผู้ดูแลที่สถานรับเลี้ยงเด็ก

ผู้ดูแลที่สถานรับเลี้ยงเด็กส่วนใหญ่มีคะแนนการส่งเสริมพัฒนาการด้านภาษาในระดับต่ำใน 3 ช่วงอายุ ได้แก่ อายุ 6 – 12 เดือน (ร้อยละ 86.7) อายุ 18 – 24 เดือน (ร้อยละ 60.0) และอายุ 24 – 36 เดือน (ร้อยละ 60.0) ตามลำดับ รองลงมาได้แก่ระดับปานกลางใน 2 ช่วงอายุ ได้แก่ อายุแรกเกิด – 6 เดือน (ร้อยละ 53.3) และอายุ 12 – 18 เดือน (ร้อยละ 66.7) ตามลำดับ ส่วนระดับสูงนั้นไม่พบในช่วงอายุใดเลย เมื่อพิจารณารายค้นพบว่า ผู้ดูแลที่สถานรับเลี้ยงเด็กส่วนใหญ่มีคะแนนการส่งเสริมพัฒนาการด้านความเข้าใจภาษาในระดับปานกลางใน 3 ช่วงอายุ ได้แก่ อายุแรกเกิด – 6 เดือน (ร้อยละ 73.3) อายุ 12-18 เดือน (ร้อยละ 73.3) และอายุ 18-24 เดือน (ร้อยละ 53.3) ตามลำดับ และส่วนใหญ่มีคะแนนการส่งเสริมพัฒนาการด้านการใช้ภาษา ในระดับปานกลางใน 4 ช่วงอายุ

ได้แก่ อายุแรกเกิด – 6 เดือน (ร้อยละ 66.7) อายุ 6-12 เดือน (ร้อยละ 66.7) อายุ 18-24 เดือน (ร้อยละ 53.3) และอายุ 24-36 เดือน (ร้อยละ 66.7) ตามลำดับ

การที่ผู้ดูแลที่สถานรับเลี้ยงเด็กส่วนใหญ่มีคะแนนการส่งเสริมพัฒนาการด้านภาษาให้เด็กในระดับต่ำ เป็นไปได้ว่าส่วนใหญ่ร้อยละ 42.9 จบการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษา ร้อยละ 64.2 ไม่เคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับพัฒนาการเด็ก ร้อยละ 75.0 ไม่เคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก ร้อยละ 53.3 ดูแลเด็กครั้งละ 6-10 คน และร้อยละ 46.4 ดูแลเด็กแต่ละอายุกัน ด้วยเหตุนี้ผู้ดูแลจึงไม่สามารถส่งเสริมพัฒนาการด้านภาษาแก่เด็กคนใดคนหนึ่งเป็นพิเศษได้

การที่เด็กอายุ 6 – 12 เดือน ได้รับการส่งเสริมพัฒนาการด้านภาษาจากผู้ดูแลที่สถานรับเลี้ยงเด็กในระดับต่ำ (ร้อยละ 86.7) (ตาราง 9) โดยเฉพาะด้านความเข้าใจภาษา (ร้อยละ 86.7) (ตาราง 10) เนื่องจากมีบางกิจกรรมการส่งเสริมพัฒนาการด้านภาษาที่ผู้ดูแลที่สถานรับเลี้ยงเด็กส่วนใหญ่ไม่เคยปฏิบัติให้เด็กเลยเพราะคิดว่าไม่เหมาะสม ได้แก่ การเล่นบทบาทสมมติให้เด็กดู (ร้อยละ 93.4) (ภาคผนวก ตาราง 14) อาจเนื่องจากกิจกรรมดังกล่าวไม่เหมาะสมกับธรรมชาติของผู้ดูแลที่สถานรับเลี้ยงเด็กซึ่งเป็นคนไทย เนื่องจากคนไทยไม่กล้าแสดงออกประกอบกับผู้ดูแลที่สถานรับเลี้ยงเด็กส่วนใหญ่ไม่เคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับพัฒนาการเด็ก (ร้อยละ 64.2) และการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก (ร้อยละ 75.0) (ตาราง 3) จึงไม่ทราบว่ากิจกรรมเหล่านี้มีผลส่งเสริมพัฒนาการด้านภาษาให้เด็ก และร้อยละ 73.3 ของผู้ดูแลที่สถานรับเลี้ยงเด็กไม่เคยปฏิบัติกิจกรรม แสดงสีหน้าเฉย โกรธ มีความสุข ให้เด็กดู (ภาคผนวก ตาราง 14) เนื่องจากผู้ดูแลไม่ทราบเช่นกันว่ากิจกรรมเหล่านี้จะมีผลช่วยส่งเสริมพัฒนาการด้านภาษาแก่เด็ก

การที่เด็กอายุ 18-24 เดือน ได้รับการส่งเสริมพัฒนาการด้านภาษาจากผู้ดูแลที่สถานรับเลี้ยงเด็กในระดับต่ำ (ร้อยละ 60.0) (ตาราง 9) กิจกรรมการส่งเสริมพัฒนาการด้านความเข้าใจภาษาที่ผู้ดูแลที่สถานรับเลี้ยงเด็กกลางวันปฏิบัติน้อยที่สุด ได้แก่ แสดงการกระทำ 3 อย่างต่อวัตถุ 1 ชนิด (ร้อยละ 80.0) (ภาคผนวก ตาราง 14) เนื่องจากกิจกรรมดังกล่าวเป็นกิจกรรมที่ซับซ้อนมุ่งผลเพื่อส่งเสริมด้านความเข้าใจภาษาของเด็กโดยตรง ประกอบกับผู้ดูแลที่สถานรับเลี้ยงเด็กส่วนใหญ่ไม่เคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับพัฒนาการเด็ก (ร้อยละ 64.2) และการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก (ร้อยละ 75.0) (ตาราง 3) จึงไม่ทราบวิธีการปฏิบัติ ส่วนกิจกรรมการส่งเสริมพัฒนาการด้านการใช้ภาษาที่ผู้ดูแลปฏิบัติน้อยที่สุด ได้แก่ ถามถึงกิจกรรมที่กำลังปฏิบัติกับเด็ก เพื่อให้เด็กตอบ (ร้อยละ 73.3) (ภาคผนวก ตาราง 15) เนื่องจากกิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมที่ใช้เวลา จากการเข้าเก็บข้อมูลพบว่าส่วนใหญ่ผู้ดูแลที่สถานรับเลี้ยงเด็กกลางวันมักจะละเลยและไม่พูดคุยกับเด็กเวลามีกิจกรรมกับเด็ก จึงเป็นผลให้เด็กวัยนี้ได้รับการส่งเสริมพัฒนาการด้านภาษาจากผู้ดูแลที่สถานรับเลี้ยงเด็กในระดับต่ำ

การที่เด็กอายุ 24 – 36 เดือน ได้รับการส่งเสริมพัฒนาการด้านภาษาจากผู้ดูแลที่สถานรับเลี้ยงเด็กในระดับต่ำ (ร้อยละ 60.0) (ตาราง 9) โดยเฉพาะด้านความเข้าใจภาษา (ร้อยละ 60.0) (ตาราง 10) เนื่องจากกิจกรรมการส่งเสริมพัฒนาการด้านการใช้ภาษาสำหรับเด็กกลุ่มอายุนี้เป็นการจัดสิ่งแวดล้อมและใช้อุปกรณ์ช่วย กิจกรรมการส่งเสริมพัฒนาการด้านความเข้าใจภาษาที่ผู้ดูแลที่สถานรับเลี้ยงเด็กปฏิบัติน้อยที่สุด ได้แก่ นำแผ่นภาพมาวางให้เด็กชี้ (ร้อยละ 53.3) สอนให้เด็กรู้จักเลือกวัตถุที่มีขนาดแตกต่างกัน (ร้อยละ 33.3) สอนให้เด็กวางของตามตำแหน่ง (ร้อยละ 33.3) (ภาคผนวก ตาราง 14) ผู้ดูแลกล่าวว่าไม่มีอุปกรณ์และไม่ทราบว่าการกระทำเหล่านี้มีผลช่วยส่งเสริมพัฒนาการด้านภาษาให้เด็ก จากการเข้าเก็บข้อมูลพบว่าสถานรับเลี้ยงเด็กส่วนใหญ่ไม่มีอุปกรณ์ที่ช่วยในการส่งเสริมพัฒนาการด้านภาษาแก่เด็ก โดยเฉพาะหรือแยกไว้เป็นสัดส่วน จึงเป็นผลให้เด็กวัยนี้ได้รับการส่งเสริมพัฒนาการด้านภาษาจากผู้ดูแลที่สถานรับเลี้ยงเด็กในระดับต่ำ